

LEHEN MAILAKO ATENTZIOKO ZERBITZUETAN INTEGRATUTAKO LAN SOZIALAREN OPERATIBIZAZIOA

Gizarte-Ongizatearen kontzepzio modernoa eratzen duten Arlo desberdinetako lehen mailako Atentzio-Zerbitzuen gero eta ezarpen handiagoak, behin ere baino nabariago egiten du globalizazio eta jeneralizazioko printzipioak gizartelan bateratuaren bitartez garatu beharra, iharduketa-marko bezala hiritarren komunitatea hartuz. Gizarte-baliabide guztiak bateratzeko planteamenduaren operatibizazioa gero eta modu nabariagoan hautematen da baldin eta zerbitzuen prestazioan eraginkortasun handiago bat lortu nahi bada.

1. ASUMITUTAKO PRINTZIOPIO BAT: LEHEN MAILAKO ATENZIOKO ZER- BITZUEN INTEGRAZIOA

Euskal Herriko Komunitate Autonomoko Gizarte-Zerbitzuen Legeak, hezkuntza, eta b. etako gizarte-zerbitzuen sare zabalago baten barnean begiesten du zerbitzu horien kokalekua, eta zazpi dira Lege horrek markatzen dituen printzipio gidariak: 1. -Botere publikoen erantzukizuna; 2.—Elkartasuna; 3.—Hiritarren partaidetza; 4.—Integrazioa; 5.—Deszentralizazioa; 6.—Planifikazioa; 7.—Prebentzioa.

Gizarte-Zerbitzuen Legeak Gizarte-Ongizatean intziditzen duten zerbitzu guztiak bikoizketari itzuri egiteko moduan bateratu beharra aldarrikatzean (14. art.), nahitana hiez insistitu beharra dago eskuharmen sozialeko beste Arloekiko topaguneak bilatzen, Osasun Publikoaren eta Hezkuntzaren kasuan izan litekeen bezala, adibidez, besteren artean. Eta berdin legeria desberdinek zerbitzu horien gestioaz enkargatutako erakundeak bilatzen ere.

Erregimen Lokaleko Oinarri-Legeak honako konpetentzia hauek egozten dizkio udalari, besteren artean:

g) Osasunaren lehen mailako atentzioko zerbitzuen gestioan parte hartzea.

i) Biztanleriaren ongizatera zuzenduriko gizarte-zerbitzuen prestazioa, eta haurren, gazteen eta hirugarren adinakoengana bereziki, eta baita bizitzeko baliabide minimoen hornidura ere; babes sozialeko eta bergizarteratzeko zerbitzuak.

m) Kultur eta kirol-iharduerak eta —istalazioak: denbora libreko okupazioa; turismoa.

n) Irakaskuntzaren programazioan parte hartu eta hezkuntzako Administrazioarekin batean ihardun ikastetxe publikoen sorkuntzan, eraikuntzan eta mantenimenduan; berorien gestio-organoetan esku hartu eta obligaziozko eskolaketa betetzen den ala ez zaintzen parte hartu.

Euskal Komunitate Autonomora mugatuz, 1983ko maiatzaren 19ko Osakidetza-

ren sorkuntzako Legeak adierazten du nola edo zein zerbitzutan ihardungo duen aurretzean: a) Osasun-zentru lokaletan; b) Azpieskualdeko zentruetan; c) Eskualdeko zentruetan; kd) Areako zentruetan.

E.K.A.ko Osasun-mapak, bere aldetik, arestian aipatu dugun Gizarte-Zerbitzuen Legean jadanik ezagututako printzipio batzuk jasotzen ditu: Osasun-Autonomia, Zerbitzuen Integrazioa, Asistentziaren Orokortasuna; Deszentralizazioa; Elkartasuna; Planifikazioa; Demokratizazioa. Eta printzipio horien funtzioan Osasun-Zentruak ez dira bakarrik osasun-sarean integratutako osasun-estruturaz batzuk, baizik eta, gainera, bata bestearekin erlazionatuak daude arloko beste gizarte-zerbitzu sail batekin: hezkuntza, kultura, kirol, ongintza, etab.ekin.

Hezkuntzako Arloario dagokionez, Euskal Herrirako Hezkuntza Bereziko Planak aipamen ugari egiten ditu Komunitateak haur akastun eta baliourrituen atentziorako dituen

baliabideak aprobetxatzeari buruz. Eta integratuzko prozesuaz hitz egiten dut, lehen printzipio nagusi bezala, eta sektorizazioaz, gero, horren baitako printzipio bezala.

2. PERTSONAREN BATASUNA. ERIZPIDE-BATASUNA

Kontutan hartzen badugu nola alde batek komunitate bat eta pertsona bat, bere baliourritasun eta marjinazioko arazoekin, dauzkagula, eta bestetik izugarritzko zerbitzu posible edo iharduketa-pila bat bata bestearekin loturarik gabe, benetan txundituta eta zer egin ez dakien atentzio-subjektu (pertsona bere multzoan bere burua eta bere errealitatea ulertzeko zailtasundun) batekin aurkituko gara, asistentzi eredu ulertu ezinik, galdatzen zaion informazioa errepikatu egiten delako, edota zerbitzu desberdinetan behin eta berriz eskatzen zaizkion baldintza eta dokumentu berengatik.

2.1. Planteamendu integratzaile baterako zailtasunak

E.K.A.ren gaur egungo koiunturan, hauteman dezakegu nola arauak behar bezala garatu gabe dauden udal-kompetentzien eta betebeharren zehaztasun handiago batekin, alde batetik, Gizarte-Zerbitzuen arloan, eta orobat zerbitzu horiek berak finantzatzeko udalak izan dezakeen obligazioan eta Udalek udalez kanpoko Gizarte-Zerbitzuak planifikatzeko izan dezaketen inplikazioan. Eskuharmeneko printzipio nagusienak emanak baldin badaude ere, Gizarte-Zerbitzuen prestazioko erantzulekidetasunak talka egiten du udal-autonomi faltarekin, batez ere baliabiderik gabe aurkitzen delako bere eskumen-eremuan bertan ekintza koherente bat garatzeko. Era berean nabari da baita ere Lurralde Historikoen eta oro har E.K.A.ren planifikaziorako gidalerroen lorpen ordenatu baten falta herri mailako ekintza integratzaile bat dagokien organismoekin praktikan bideratzeko moduan (bai udal mailan edo amankomunatuan herri txikien kasuan, eta bai deszentralizatuan, dagokien organoen bidez, hirigune handietan).

Beste aldetik, gaur egun gehiago hitz egin behar da Oinarrizko Gizarte-Zerbitzuez "horizonte utopiko" bat bezala, errealitate gauzatu bat bezala baino. Lurraldearen estaldura-falta oso bat dago balditza minimoak bakarrik kontutan hartuta ere. (Kontu egin oinarrizko Gizarte-Zerbitzu bezala Gizarte-Langile bat hartzen dela). Eta gauza bera gertatzen da Zerbitzu Espezializatuekin eta premia handiko atentzio-neurriekin eta krisi-egoerekin.

Baldin eta Gizarte-Zerbitzuek beren zentzua eta funtzionamendua komunitate-bizitzaren markoan eta deszentralizazioaren perspektiban hartzen badute, ahalik eta hurbilen egon behar dute problema sortzen den inguruetik. Eta erabakiak arazoak sortzen diren lekutik ahalik eta hurbilen hartu behar baldin badira, deszentralizazioak erakunde sozialen nahitanahiezko baldintza izan behar du; herri mailan egin daitekeena ezin egin daiteke eremu zabalago batetik. Gizarte-Zerbitzuak herriko bizitzako sistema globalen integratu behar baldin badira, beste zerbitzuekiko koordinazioak operatiboa izan behar du eta ez soilik "enuntziatiboa" edo teorikoa. Gizarteko arazoak pertsona izaki bakar eta bateratu eta zatikatu bat bezala

hartuz konpondu nahi badira, eta orobat gizonezko eta gauzazko baliabideak eta ekonomikoak orientazio eta errendimendu eraginkorrago batekin erabili zerbitzuan, geratzen den posibilitate erreal bakarra koordinazioaren perspektibatik geratzen da.

Beste aldetik, Gizarte-Zerbitzuak herri mailan antolatzeak ez du esan nahi gizarte-ongizateko zerbitzu-sare bat jarri behar dela bakarrik, baizik eta baita komunitate-bizitzaren eraikuntza osoa ere.

Azken batean, autua da, zerbitzu desberdinen arteko koordinazio-zailtasunek beharrian desberdinen estalduran sortutako akatsei konponbidea ematea, hauek erabiltzaileen eskurago egon daitezen. Zerbitzu bat baino gehiago programa bat bakarrean koordinatzeak ez bakarrik errazten ditu aurrekontu-zuzkidura, ikerketa eta planifikazioa, baizik eta errazagoa izango da egiten ere, eta areagotu legingo du eraginkortasuna, baterarazi egiten dituelako, ahal duen neurrian, GIZARTEAREN ALDETIKO ESKARIA, horretan INTERESATUA DAGOEN BIZTANLERIA eta "ERAKUNDEEN ETA GIZARTEAREN ERANTZUNA".

Gizarte-Zerbitzuak atenditutako biztanle-zerbitzuen arabera (alkoholiko, urritu, zahar, etab.en arabera) gehiegi sailkatzeak ekar dezake ondorio negatibo bezala sektore bat berean, familia edo komunitate bat berak, zerbitzu desberdinetako asistentzia jasotzea, horien artean beharko lukeen koherentzia eta koordinaziorik gabe eta beraz emaitza alferreko eta hutsalak lortuz.

Zenbat eta handiagoa den estali beharreko geografi eremua, areago izan ohi da burokrazia eta txikiagoa bai hiritarren eta bai inplikaturako teknikarien partaidetza gestioan. Eta zenbat eta programa autonomo gehiago eta komunitatean sortuta ko. problematikatik deslotuak garatzen dituzten Gizarte-Ongizateko politika baten estaldurako prozesuan esku hartzen duten Administrazio desberdinen departamentu diferentek, hainbat eta nekosoagoa izango da departamentu arteko koordinazioa.

2.2. Planteamendu integratzaile baten aukerak

Planteamendu teorikoen eta eguneroko praktikaren arteko distantzia ikaragarriak.

gure arreta populazioari lehen mailako atentzio-zerbitzuaren hobekuntzarako bidea erraztuko duen atentzio global eta baterakor bat garatzeko aukerei buruzko planteamendu amankomunei eta gogoetai jartzera behar izaten gaitu.

Dirudienez mundu guztiak onartzen du komunitate baten lehen mailako atentzioko inizatibak garatzeko geografi Arlo egokia 20.000 biztanle ingurukoa dela. Ezaugarri horiekiko geografi eremu batean errazagoa da botere publikoen erantzukizun-pirntzi-pioak, hiritarren partaidetza, deszentralizazioa, etab.eko printzipioak bideratzea, eta horrek bere aldetik zerbitzuak integratzeko benetako ahalbidetaren tesia bermatzen du.

3. ERREALITATEAREN LEHEN AZTERKETA TEORIKO BATERAKO HURBILPENA

Lehen mailako eskuharmen sozialaren operatibizazio hobe bat lortzeko amoreagatik planteamendu bat egiteko orduan aurkezten zaigun lehen arazoa, aurretiaz enuntziatutako euskarri teorikoa nola gauzatu bilatzea da, eta horretantxe saiatuko gara 1. koadro honetan.

atentzio-subjektuen garapen indibidualaren mailan duen eraginaren funtzioan beste Arloekin bat etortzen diren harremanetan ere.

Beste aldetik, komunitate lokal baten eremuan eman ohi diren prestazioen bilbapen oso horretara hurbiltzen gara: Udal-Zerbitzuak, alde batetik, nahiz eskusiboak nahiz amankomunatuak, udalaren neurriaren funtzioan, edo deszentralizatuak, egitura deszentratuen bidez. Era berean kontutan hartzen da komunitatean sortzen den elkarte-ugaritasuna, komunitate horretan ematen diren era desberdinetako beharrei erantzutearren: denbora libre, kultura, kontsumo-kooperatibak, auzotarren elkarteak, boluntariaren zerbitzuak. Era berean, eskaintza integratuaren barnean edo koordinatu beharreko erakunde posibleak bezala, beren instaladura udalaren lurralde-eremuaz gaindikoa duten baina hala ere beren zerbitzuak udalerrian, auzoan edo barrutian eskaintzen dituzten haiek aurkitzen dira.

Oinarrizko Gizarte-Zerbitzuetan integratutako gizarte-ekintza batek eskari desberdinei erantzun ahal izateko Laguntza-Sistema bat galdatzen du, 2. koadroan seinatzen

Koadroa.-LEHEN MAILAKO ATENTZIOKO ZERBITZUEN IKUSPEGI OROKORRA

ZONAK GAINOIKO ENTITATEAK	ENTITATE LOKALAK	OINARRIZKO GIZARTE ZERBITZUAK	GIZARTE ARLOA	OSASUN ARLOA	HEZKUNTZ ARLOA	BESTE ARLOAK
Afektatuen eJkaneak. Zehiturri espezialeatu publikoak. Zerbitzu espezializatu pribatuak. ehen mailako aientzio-zonan Inksluak dauden lurraldez kanpako esialdurako entitateak.	Udal-zerbitzu amankomunatuak edo deskoncentratuak, bere kasuan. Hiritar Gntitateak. Eiolun-larien elkarteak. Zerbitzu zibila, eiab.	HAURTZARDA-FAMILIA Familia sustatu 613 laguntzeko programak. Haurren eta gazteen pngizatearen sustapena. Baliourriuen integrazioa. Prebentzipa eia bergizarteraiea.	*	*	*	Etebizita Kultura Kirola Denbora libre
		HELDU-AROA BaliourriLien integrazioa. Delinkuentziaren prebentzipa. Bergizarteratzea. Sexu, arraza eta bestelako arrazpiepgatiko diskriminazioa ezabaiea. Marjinazio-kausen prebencioa.			*	Etebizita Lana Justizia Kultura eta Denbora Libre
		HIRUGARREN ADINA Hirugarren adinari laguntza Kausen prebentzioa Marjinazipa	*	*		Etebizita Kultura Denbora, iibre. etab.

Koadro horretan, Lehen Mailako Atentzio-Zerbitzu desberdinen artean sortu beharreko harremanen ikuspegi orokor bat ematen da, modu laburtuan, ;nola Gizarte-Zerbitzuen Arloetan, hala Osasun-Arloan eta Hezkuntz Arloan, eta orobat komunitate mailan eta

den bezala: Planifikazio egoki bat eta Zerbitzu Espezializatuzko sare bat eta dauden baliabideen azterketan egunera jartzeko informazio-bilbapen osoa, eta orobat Gainbegiratzeko Zerbitzuak eta Formazio Iraunkorrekoak ere.

2. Koadroa.-OINARRIZKO GIZARTE-ZERBITZUETAN EKINTZA SOZIAL INTEGRATU BAT ERAMATEKO LAGUNTZA-SISTEMAK

4. OPERATIBIZAZIOA OINARRIZKO ERIZPIDEEN FUNTZIOAN

Baldin eta Gizarte-Ongizateko eredu bat, maila konkretuan, pertsonari bereziki komunitate-prozesu batean integratutako atziziotik pasatzen delako konstatazioa, edo hobeto esateko kontzientzi hartze bat, eman-go bada, nahitanahiez argitu beharrak daude aipatu ekintza integratu horren oinarriak.

4.1. Oinarrizko erizpideak

Ikus ditzagun, bada, oinarrizko erizpide batzuk:

—Gizarte-Zerbitzuak botere publikoen erantzukizun bat dira, eta horren ondorioz zerbitzu pribatuak planifikatu egin behar izaten dira, Gizarte-Zerbitzuen politika orokorraren barnean, batez ere horietako gehienek fondo publikoak gestionatzen dituztenean. Erantzukizun horiek planteamendu orokorretik eta biztanleria guztiarentzako izaera orokorrenekin garatu behar dira.

—Prebentzioko programek eta ekintzek barmanian koordinatuak egon behar dute asistentziakoekin, zeintzuk denboran jarraikoak ez badira ere, harreman estua bait dute, horrela hurbileko asistentzi ekintzak zer prebentzio-mota geratu behar den definitzen digularik.

—Laneko metodoak zientifikoa izan behar du bere multzoan, eta horrek funtsezko urratsak ematera darame bere garapenean: Errealitatetik abiatzea: Azterketa eta ikerke-

ta; Planifikazioa; Exekutapena; Ebaluazioa. Urrats horiek Oinarrizko Gizarte-Zerbitzu batetik bakardadean garatzeko zailtasunak, jadanik aipatuak eta komunitatean esku hartzen duten gainerako elementuekin eta Gizarte-Lan Integratutako Laguntza-Sistemekin lotzea galdatzen du. Gestioa Gainbegiratzeko, Informatzeko eta Laguntzeko eginkizunek, gizarte-lanean bertan era praktikoa eta operatibo batean integratuak egon behar dute.

—Komunitatean garatzea. Problema Komunitatean azaltzen dira, sortu ez baina pairatu egiten dira, eta horrek, proposamenak komunitatetik bertatik ekartzera eta bere baitan duen bere arazo propioak konpontzeko potentzialtasuna erginkor egin dezaketen iniziatibak garatzera eramaten du.

—Marjinazioaren (eta ez marjinatuaren) kontrako ekintza integratu batek, diferentziatu egiten du integratzeko xedearekin, eta behar handienak dituen lehenesten, eta horixe ezartzen da ekintza integratuan lehentasunezko erizpide bezala.

—Pertsonak ekintzaren erdian daude. Zerbitzu integratu batek zerbitzuak gizatiarrago egitera bultzatzen du. Desgizatiartzearen aurkako politika batek kasuen katalogazioa eta beroriek burokraziako espediente soil batzuetara murriztea gainditu egiten du, guztiaren ginetik eta bereziki pertsonaren duintasuna ipintzeko.

—Lehen Mailako Antentzioko Zerbitzuz Integratu batek, unitate-legislatibo, organiko eta funtzional bat du marko bezala, Gizarte-

3. Kuadroa.-LEHEN MAILAKO ATENTZIO-ZERBITZUEN FUNTZIONAMENDU INTEGRATU ZUZEN BATERAKO GARANTIZATU BEHAR DIREN FUNTZIOAK

Eremua	Mailak	Funtzioak							
		1	2	3	4	5	6	7	8
Herria Auzoa Barrutia Zona	Oinarrizko gizarte-zerbitzuak	*	*		*	*	*	*	*
Eskualdea Lurralde Historikoa	Gizarte-zerbitzu espezializatuak	*		*	*	*			*
L.H. E.K.A.	Baliabideen planifikazioa eta koordinazioa		*		*	*			*

Zerbitzuen Sistemako erantzukizunen erreferenziaren barnean, hiritarrei hurbilen zaien instantziaren, Udalaren, barnean.

4.2. Gizarte-Zerbitzuen antolamendu-eredua eta berorietatik garantizatu behar diren funtzioak

Gizarte-Zerbitzuen Arloan proposatzen den antolamendu-eredua, Planifikazio zentralizatu eta Gestio deszentralizatuzkoa da. Bestelako alternatibak (autogestiozkoa, etab.) ere posible diren arren, erantzun horrek bere mugak aurkitzen ditu baliabide urrien razionalizazioan eta informazioen "joan-etorri" komenigarrian, hasi oinarritik eta erabaki-maila gorenetaraino, eta orobat udalak bezalako oinarrizko instantziekiko lankidetzan.

Hiritarren, teknikarien eta politikarien gestio eta partaidetzako eginkizunak, maila guztietan eman behar dira, horretarako instrumentu egokien bidez (Gizarte-Ongizateko Kontseiluen bidez printzipioz, baina ahaztu gabe udal bakoitzeko edo komunitate bakoitzeko beren inizatiba-mailak).

Zein ere den gestiokera, Lehen Mailako Atentzioko Zerbitzuen eragin-eremuan, gizarte-zerbitzuen prestazioari konsubstantzial zaizkion funtzio desberdinen komplimendua garantizatu beharra dago, hala nola: 1) Asistentzian; 2) Informazioan; 3) Errehabilitazioan; 4) lkerketan; 5) Planifikazioan; 6) Prebentzioan; 7) Bergizarteratzean; 8) Ebaluazioan, 3. koadroan jasotzen den bezala.

Nolanahi ere, zenbat eta biziagoa izan komunitate bat, zenbat eta harreman gehia-

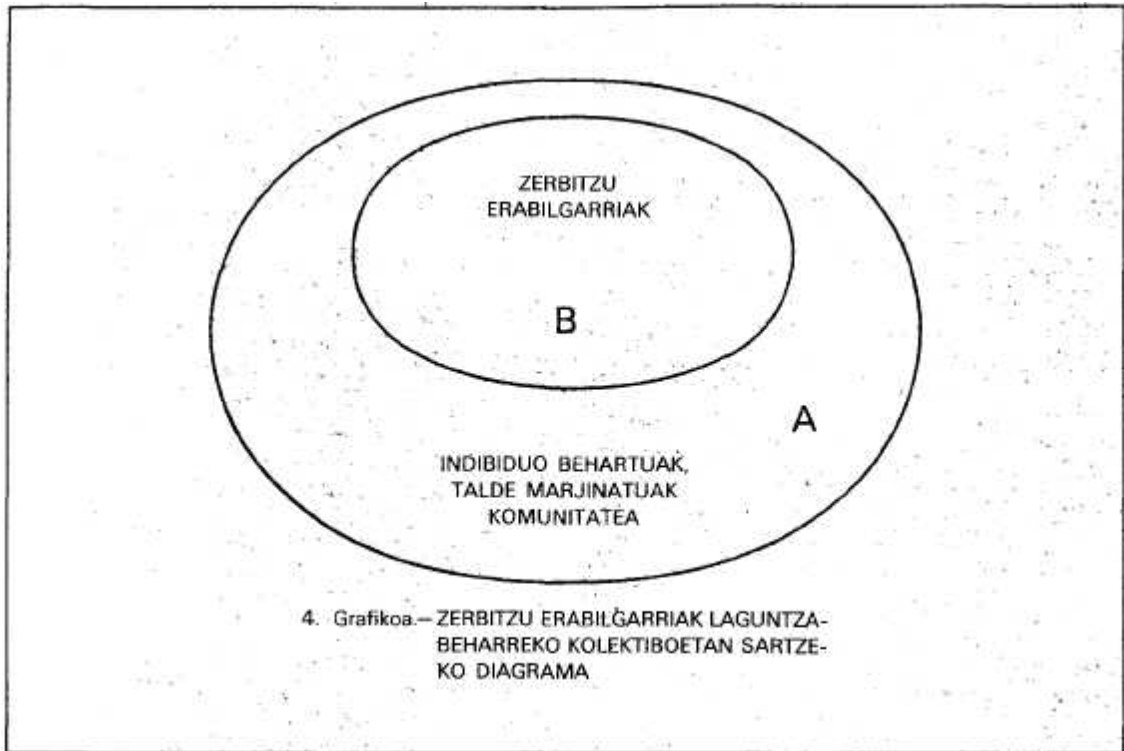
go egon oinarrizko atentzio-zerbitzu desberdinen artean, zenbat eta gehiago funtzionatu programa integratuen arabera, orduan eta gehiago erraztu beharko dira plan integratuen burutzapenerako baliabideak.

Lurralde mailan oso zentralizatutako gestio bat, bakarrik justifika daiteke, inizatiba integratua edo kontzientzia kolektiboa eskasa eta aktibitate gutxikoa denean, eta soilik azken hori garatzen ez denean. Ez baldin bada horrela gertatzen, azkenean burokrazia nagusituko da eta zerbitzuak gero eta urruntzenago joango dira erabiltzaile posibleengandik. Kanpotik probokatutako iniziatiben funtzioan ihardungo da eta egitate administratibo bat gehiago bihurtuko dira. Jakina, oinarrizko gestio —eta erabaki-mailez ari gara hitz egiten, beren maila justuan baloratuz Lurralde—Administrazioaren edo Autonomoaren beste mailei dagozkien Planifikazio-mailak, zerbitzu espezializatuen bikoizketarik sortu ez dadin.

5. LEHEN MAILAKO ATENTZIO-ZERBITZUETAN INTEGRATUTAKO LAN SOZIALAREN OPERATIBIZAZIOA

Behin finkatuz gero Zerbitzu Integratu baten garapenerako oinarri sendoak, sortuzagun orain hori bideratzeko instrumentuak.

Zerbitzuen mailarik onena lortuko da, Zerbitzuz erabilgarriek bai indibiduo behartuei eta bai taldeei eta komunitate marjinetuei erantzuten dietenean (4. Grafikoa). Hori

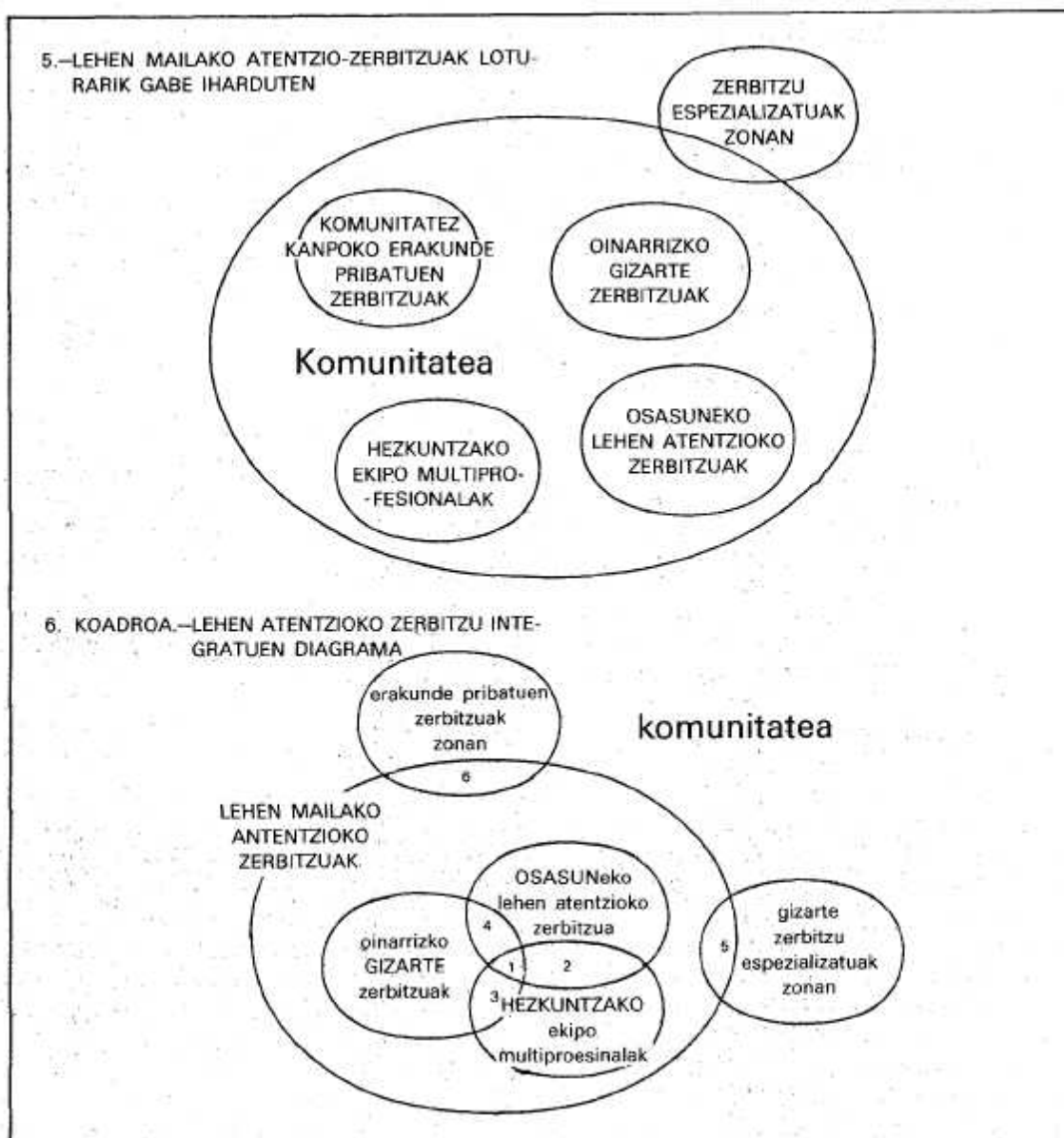
horrela ez delako kontzientziak, ordea, baliabide guztiak bateratzeko premta larria sortzen du, berorien urritasunaren eta ekintzaren efikaziaren funtzioah koordinatuz. Baina, jeneralean, ez da hori ere gertatzen. Gainera, kontrakoa gertatzen da askotan (5. Grafikoa). Zerbitzu desberdinen arteko loturafaltarengatik, eraginkortasunik gabeko bihurtzen dira asko eta askotan, eskuharmen indibidualizatu batera mugatzen dira, ekintza bikoizteko arriskuarekin, jokatzeko eta amaizake baliabideen xahuketa jasanezinezko batean.

Hurbil gaitzen eredu integratura 6. Grafikoa aztertzeke xedearekin. Komunitatean, honako Lehen Mailako Atentzio-Zerbitzuok ematen dira (edo eman daitezke) batera: Alde batetik, Oinarrizko Gizarte-Zerbitzuak, gehien-gehienetan Gizarte-Langile batez eta askotan Etxerako Asistentziaz hornitutako ekipo batekin. Ekipo hauek berek garatzen dituzte beren programa propioak. Beste aldetik, Osasuneko Lehen Aterrtzioko zerbitzuak agertzen ari dira pixkana-pixkana (O.U.Lan) eta hauek ere beren prebentzio eta asistentziako programa propioak garatzen dituzte. Hirugarren talde batek zonalde; normalean zabalago batean iharduten du, hala nola Hezkuntzako Ekipo Muftiprofesionaletan, zeintzuk, harrizkoa bada ere, ez bait

dute Gizarte-Langilerik, baina bai Pedagogoa, Psikologoa eta Irakasle Terapeuta bat. Badaude baita ere Ikastetxeak beren problema-pontezialarekin, Jubilatuen Klubak, etab. Eta beste aldetik, lurraldeaz kanpoko eremuko erakunde pribatu zerbitzuak daude, zona batean kokatuak, eta zonako zerbitzu espezializatuak, langile soziokulturak, etab.

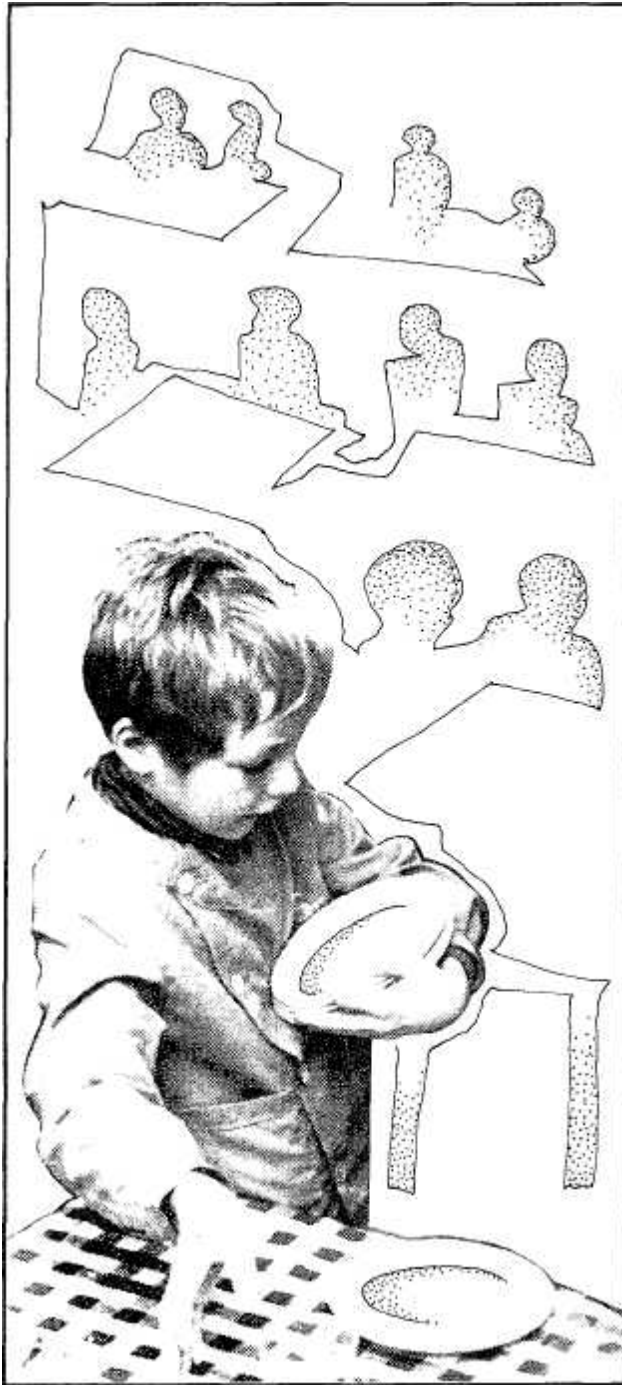
Gerta liteke zerbitzu hauek ez elkar eza gutzea eta programa parateloak garatzea, elkarren konkurrentzian ez bada ere. Alabaina, 6. Grafikoa aztertuz, batera datozen programak daudela ikusten dugu biztanleriaren baitan, epe laburrerako helburuetan baiera datozenak batzuk eta epe luzerako helburuetan batera datozenak franko. Ikus dezagun 7. Grafikoko KoadFoan zer posibilitate dauden bateratzeko. . .

Elkargune desberdin posibleetako bat aztertzen baldin badugu, (1), ezar genezake ondorengo konbergentzi koadroa eta ezar genezake baita gizarte-eskuharmen bateratuko programa integratu bat ere, Zerbitzu Espezializatu bat zonan egotea aprobetxatuz (esate baterako): . . .

7. Koadroa^ELKARTZEN DIREN PROGRAMAK

Oinarrizko gizarte--zerbitzuak	Osasuneko lehen atentzio-zerbitzuak	Hezkuntzako ekipo multiprofesionalak	Bestelako zerbitzuak
Programa: Haurren eta gazteen ongizatearen suztapeña	Eskolumearen eta adolezentearen programa	Hezkuntza Bereziko plana	
Etterako lagurtza Familian hartzea Tutoretza eta Adopzioa Abegi-Zentruak Sutondo funtzionalak Miniegoitza Egunezko zentruak Orientazio profesionala eta Okupazioa, etab.	Elikadurako higieua Haurren aldizkako kontrola Eskola-aztefketak eta arrisurfaktoreak Aho eta hortzetako ardura Adimen-higieua, etab.	Diagnostikoa Laguntza Psikopedagogikoeskolan Etab;	Denbora librea Drdezko sufondoak Egunezko zentruak Prebentziozko hiritar planak, Etab

Koadroan isladatzen den elkargune anizkoitz hori osa daiteke komunitatean diharduten beste baliabideekin ere. Ikus ditzagun harreman batzuk dagokien elkargunean aztertuz (6) (5).

Haurren munduan esku hartzeko Plan batek konta dezake, bere garapenean, Haurtzaroaren Babespenarako Elkartearen esku-harmenekin zonaldeko arazo jakin batzuk, hala nola, zenbait haurren segimendua; baz-

karia ematea eguerdian eskola-jantokirik ez dagoenean; haurrak hartzea larrialdietan "segimendu-zentruetako lana; udalekuak; libreko klubak" famili lana, etab., konpontzearen.

Haurtzaroaren programan nire ustez nahikoa argi ikusten den hau, beste horrenbeste gertatzen da Hirugarren Adina, Drogamenpetasunaren prebentzioa eta Toxikomano ohien bergizarteratzea, Moldagabezia, etab. i buruz hitz egiterakoan.

Hirugarren Adinaren programa integratu batek konta dezake Lehen Atentzioko Zerbitzuetatik hasi eta beti ere zahararren mesedetan bere eraginkortasuna potentziazteko koordinatu beharreko baliabide posibleen barietatearekin. Jadanik hedatuak dauden Etxerako Laguntzakoek gainera, Lehen Mailako Osasun-Atentzioan Zaharren Programarekin behar bezala lotuta, konta dezake Hirugarren Adinakoen Egoitzekin eta Jubilatuen Klubekin bazkariak kanpokoei zerbitzeko, arropak garbitzeko leku bezala, eta okupazio-terapiarako ere bat, behar izanez gero; eta Egoitza horiek koordinatu daitezke eguneko zentru bezala, Jubilatuen Klub, Etxerako bazkari-zerbitzu, Hirugarren Adinakoen Larrialdiko Egoitza, etab. bezala ere funtzionatu ahal izateko. Ahaztu gabe, noski, laguntzako eginkizunak betetzeko edo hainbat arazo puntual konpontzeko boluntariez.

Drogamenpetasun prebentzioko programen kasua balitz, berriz, hiritarren erakunde loka! guztien (Auzo-Eikarte, Guraso-Eikarte, Denbora Libreko Klub, Gaztetxe, Hezitegi, Kirol-Klub, Kultur Erakunde, Baluntarien-Zerbitzu, etab. en) eskuharmenak, Hezkuntza Sailaren menpeko CA.R.en Orientatzaile den Adimen-Osasuneko Zerbitzuekin batera, prebentzio-ekintza efikaz bat garatzeko euskarritza egingo luke.

Garrantzi handia- du dena bilbapen koherente batean koordinatu behar diren konzientzia izateak, zerbitzu desberdinen menpekotasun instituzionalak eta beren programa espezifikoaren autonomia errespetatuz noski.

Eman daitezkeen arazoetako bat da, Gizarte-Zerbitzuen programa bat martxan jartzeko erantzukizuna norena den definitzea. Printzipioz esan daiteke komunitatean eragina duten profesional guztiena dela eta.

horien faltan, ingurunean iharduten duten gizarte-taldeena. Hala ere, koordinazioaren ardura hori era berezi batean bere gain hartzen duena izan daiteke (izan behar luke) Udala, berak du eta protagonismoa bere kompetentzi eremuan eskuartean darabilgun gai honetan. Eta jakina, horretarako agenterik aproposena Gizarte-Langilea izango litzateke.

Hauxe izango litzateke jarraitu beharreko prozesua:

1. Gizarteko errealitatea eta zerbitzu bakoitzak gizarte horretan duen eragin-maila ezagutzea.

2. Ekin beharreko problematika komunen erantzun-ahalbideak neurtzea maila gizatiar, tekniko eta ekonomikoan.

3. Bere lan-programak ezagutzera ematea.

4. Eginkizun beretsua duten beste erakunde publiko eta pribatuekin akordio batera iristea, programa non eta zein biztanleriri aplikatu behar zaion erabakitzeke.

5. Akordio horiek errespetatu daitezzen zaintzea.

Honatz lanerako eskemaren proposamen konkretu bat:

8. Koadroa.-KOMUNITATEKO LEHEN ATENTZIOKO PROGRAMA INTEGRATU BATEN DISEINUA-REN ADIBIDEA.

PROGRAMA: INGURUNeko ESKASIEKONPENTSAZIOA

PROIEKTU Zk. IZENA;
DESTINATARIAK: Zenbakia eta ezaugarriak;
PROIEKTUAREN KOKAPENA:

FUNTSAKETA:

--	--

HELBURUAK:

--	--

EKINTZA ETA URRATSAK	DENBORA	BEHARREZKO BALIAB.	ARDURADUNAK	KOSTUAK

9. Koadroa.-PROGRAMA INTEGRATUEN KOORDINAZIO-ERREGISTROAREN EREDUA

Cata: Ordua:	PROGRAMA INTEGRATUEN KOORDINAZIO-ERREGISTROAREN EREDUA Programa: Erakunde inplikatuak: Pertsona inplikatuak:	Batzartuak:
-----------------	---	-------------

EKINTZA	HELBURUAK	ARDURADUNA	EBALUAZIOA	AKORDIOAK

6. PLANTEAMENDU HONETAN AURRE- RA EGITEKO

Bide bat baino gehiagotatik jo behar da gisa honetan planteamenduak finkatzeko. Erantzukizun politikoen mailan, batasun legistatibo, organiko eta funtzional bat garatu, kompetentzia, erantzukizun eta baliabideen maila desberdinak artikulatuz, globalizazio eta jeneralizazioko printzipioetan aurrera mesedetuko bait lituzkete, zerbitzu pribatuak ere berne, ekintza planifikatuetan diru publikoarekin finantzatuak izanez gero.

Teknikarien mailan gero eta desburokratizazio handiagoa lortu behar da Gainbegirapen, Informazio, Orientazio eta Formazio iraunkorreko programak garatuz. Zera azken finean: ikertu, estudiatu, koordinatu, planifikatu eta ebalutatu.

Herritarren mailan elkartasuneko iharduerak garatu, partaidetzakoak eta, nola ez, errebindikaziozkoak.

Guzti hori Gizarte-Ongizateko zerbitzuak Komunitatean prestatzeko planteamendu operatibo integratu baten mesedetarako izango litzateke.

RAFAEL MENDIA

KOIMTSULTATUTAKO BIBLIOGRAFIA

ALONSO TORRES, J. A. *Análisis de la situación social española y perspectivas de la misma*, "Documentación Social" aldizkariaren 53. alean.

ARENAS, Josep. *La atención primaria en los Servicios Sociales. ¿Meta o realidad?*, "Revista de Servicios Sociales y Política Social" aldizkariaren 1. alean.

BARCELONAKO UDALETXEA *Area de Servicios Sociales. Memoria 1981*

DEL VALLE GUTIERREZ, A. *Reflexiones en torno a la búsqueda de un nuevo modelo de servicios sociales y su implantación a nivel local y comunitario*, "Documentación Social" aldizkariaren 64. alean.

DEL VALLE GUTIERREZ, A. *El modelo de Servicios Sociales en el Estado de las Autonomías*. Edit. Siglo XXI. Madrid 1986.

DOMENECH FERRER, Rosa *Servicios Sociales para todos*, "Documentación Social" aldizkariaren 44. alean.

LAS HERAS, Patrocinio y CORTAJARENA, Elvira *Introducción al Bienestar Social*. Edit. Siglo XXI. Madrid, 1979.

PONCE DE LEON GARCIA, Crissell *Manual de Organización y desarrollo para comunidades marginadas de las ciudades*. Edit. Trillas. México 1985.

BATZUK: *Estructura y Organización de los Servicios Sociales*. Diputación Provincial de Valencia. Valencia, 1983.
